

Vysoká absencia žiakov má priamy vplyv na ich vzdelávacie výsledky

Takmer polovica základných škôl, v ktorých Štátna školská inšpekcia (ŠŠI) vykonávala komplexné inšpekcie v posledných šiestich rokoch, riešila každoročne problémy s neúspechom žiakov vo vzdelávaní. Vysoké percento menej úspešných žiakov tvoria žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia a marginalizovaných rómskych komunit, avšak v poslednom období výrazne narastá i percento menej úspešných žiakov, ktorí nepochádzajú z uvedených skupín. Súčasne zistenia ŠŠI preukázali, že vysoká absencia žiakov negatívne vplyva na ich vzdelávacie výsledky.

Z 304 kontrolovaných základných škôl v sledovanom období 193 ZŠ (63,5 %) vykazovalo menej úspešných žiakov. Vysoké percento z nich pochádza zo skupín ohrozených školským neúspechom, ich podiel má však klesajúcu tendenciu.

„Štruktúra podielu úspešných žiakov v ohrozených skupinách sa výrazne zmenila. Celkový počet žiakov, ktorí predčasne ukončili povinnú školskú dochádzku, výrazne klesal. Zároveň sa výrazne zvýšil podiel menej úspešných žiakov nepochádzajúcich z rómskych komunit (tvoril viac ako 80 %), zapríčinený najmä dištančným vzdelávaním počas pandémie spôsobenej ochorením COVID-19,“ uviedla hlavná školská inšpektorka Alžbeta Štofková Dianovská.

V kontrolovaných školách postupne narastal priemerný počet ospravedlnených hodín na 1 žiaka z dôvodu vysokej chorobnosti žiakov COVID-19 (v školskom roku 2019/2020) a z dôvody úpravy právnych predpisov, podľa ktorých zákonní zástupcovia mali právo ospravedlniť neprítomnosť žiaka aj v trvaní viac ako tri po sebe nasledujúce vyučovacie dni bez lekárskeho potvrdenia (v školskom roku 2022/2023 sa novelou školského zákona počet dní zvýšil na 5).

Žiaci sledovaných škôl vymeškali priemerne viac ako 3,5 týždňa školskej dochádzky, pričom hodnoty priemerného počtu ospravedlnených a najmä neospravedlnených vymeškaných hodín žiakov pochádzajúcich z MRK výrazne prevyšovali priemerné hodnoty absencie bežnej populácie žiakov v sledovaných ZŠ v jednotlivých školských rokoch, čo sa mohlo negatívne prejaviť i na ich vzdelávacích výsledkoch.

Štátna školská inšpekcia identifikovala aj najúčinnějšíe opatrenia zo strany škôl pri riešení výchovno-vzdelávacích problémov a záškoláctva žiakov.

„Je to napríklad sústavné diagnostické pozorovanie, uplatňovanie inovatívnych vyučovacích metód, aplikovanie celodenného systému starostlivosti o žiakov, zavedenie inštitútu asistenta

učiteľa/vychovávateľa, vytváranie funkčných školských podporných tímov, zapájanie žiakov do mimoškolských aktivít, využívanie pomoci sociálneho pedagóga. Toto všetko veľmi výrazne pomáha,“ povedala Alžbeta Štofková Dianovská.

Účinnosť všetkých nastavených opatrení je závislá od prítomnosti/nepřítomnosti žiakov v škole. "Je preto na zváženie, či legislatívna možnosť opakovaného ospravedlňovania žiakov rodičmi v rozsahu 5 dní neroztvára nožnice absencie žiaka,“ upozornila na záver hlavná školská inšpektorka.

Výsledky zistení sú spracované v správe [Monitorovanie opatrení na podporu menej úspešných žiakov vo vzdelávaní na základných školách.](#)